

Konferenca za uređenje duga bivše Austro-Ugarske. — Dne 19. o. m. zaključena je rimsko-konferencijska konferenca za uređenje predstavnih dugova nječe Austro-Ugarske monarhije. Ta je konferenca trajala jednu satinu i pretražovala se sa joj zastupnicima svih triju država kojih su našlednji teritoriji Austro-Ugarske, i koje će međusobno razdjeliti dug. — Konferenca nije saslušala svoj posao.

Potakšice za emigrante, koji žele posjetiti domovinu. — On, Mursilović je raspisao svim talijanskim konzulatima u Rimu, da imaju možnostem uvoziti u domovinu, kojom im je predstavljeni, neka se upozore svi Talijani, koji se nazave u emigraciji, u zemlji posjetiti svoju domovinu, da se u njoj ne jedu, već u početku na rukama, da u njoj bez zagađenja približiti svemu ono što je u vlasti talijanske vlade, da ugovoriti s vlastima prijedloge, da ugovoriti povratak u Italiju, ne prekoračujući prethodnosti, ako se u Italiji ne zadruže više od 2 godine. To će tako uveličati zanimanje, da bi talijani mogli tako upoznati novu fašističku Italiju. Po sebi je emigrantima tako izložiti u domovinu, jer su poslovne za povratku u domovinu, a ne za poslovne neprimjene.

Automobilizam u Italiji. — Ministar finansija je ozniočio neka se izradi statistika talijanskog automobilizma. Prilikom tog statističkog izvješća, na kojem je u Italiji 113.030 motocikala, 115.878 automobilova i kamiona — G. 1927. bilje je u Italiji 80.710 motocikala i 150.320 automobilova i kamiona. Izvješće će biti, da se automobilizacija u Italiji neće razvijati.

Talijansko-turski sporazum. — Agenzija Radija Nacionalne južne, da će doktora turskog parlamenta bili predloženi na održavanje zakonski načrti o talijansko-turskom sporazumu. Agenzija kaže, da će do tega sporazuma stalno doći, da će njime biti zadovoljen ne samo Turska i Italija, nego i sve ostale države, jer će svaka talijansko-turska sporazuma biti odzvanje drugoj. — Isti tako biće imalo biti sa doktora do tega sporazuma Između Grčke i Italije. Grčka pak nastoji doći do sporazuma s Turskom, tako da BiH, Grčka i Turska bude jedna za drugu prvo vezane.

Novi trojni Savez. — Engleske novine pišu o zaključenju trognog saveza između Italije, Turke i Grčke. Napravljeno su imali skladići čvorovi o međupomoći, nadalje bi se imalo riješiti pitanje ekonomskog utjecaja Italije u Malei Aziji. Turska bi narocito podupirala talijansku pioniricu, a ona bi za uzvrat posredovala na doći do trgovinskog ugovora između Grčke i Turke.

Ekspedicija na Svet. Pet. — Zekoprovatski, koji je god. Nodite obitelj na praznovanje Svetog Petra, stigao je u Biograd na Kingu Bayu. To je najesto visoko na sjeveru u bliskoj polarnoj zoni. Dne 11. o. m. u istoj se je bila digla, da će nastaviti svoj put prema Leningradu. Isprijeće se je zvala Zenjija Nikolajev. — No, vrijeme se je nazlo promjenilo, pa se Italijanak sedamstogodišnja morala vratići u Kingu Bayu. — Nodite je u Kingu Bayu fekao bolje vrijeme. Nakon se je dne 15. o. m. vrijeme stabiliziralo, pa je italijanac nastavila svoj put prema Leningradu. — Nodite saleti iznad jednog kraja, koji nije do sada bio u manjim brojima, pa su stručnjaci sa zrakoplovom započeli svoj rad oko znanstvenoga izražavanja.

Bojevi između Kine i Japana. — Incident, koji se je dogodio nedavno između japanskih i kineskih četa u jednoj kineskoj luci, razvio se je u pravoj rat. Prošle sedmice prošlo se da na krajnjem istoku dosta krv. Naročito su u bojenu mnogo iznenadili Japanci. Kinez su ubijenog mnogo više nego što ih je bilo.

(Nastavak 19.)

Nakon se ipak ču nekakav odgovor. — Hal! Hal! — sušnjeđu je u mikrofonu više njegovo glave. — To govorit — pitao neko s one strane mora. — Barizon odgovor: — Brodolomac sam s nastradljavog parobroda "Floride". Sad se užalizam u nepriznatosti ladiji sred Sarskog mora. Jo li je to stacija Guantanomo?

— Jes! glasnik kratak odgovor. Sto ste ono rekli? — Brodolomac sa "Floride": Božo dragi! — Brodolomac sa "Floride": Božo dragi!

— Već vam svij držala za izgubljene. Koliko vam ih?

— Traje... Gospodica Dora Lawrence,

— Sve mogući Božo! A otac joj, gospodin Lawrence, očajava. Tko je još?

— Naučnik policije Tompson...

— Iko još?

— William Barizon...

— Sto? Onaj ubojica.

svakog koju je pasa. Mnoge su na razne arhive načinje iznasudjivali. — Izgleda, da se u ovom istorijskom hrvatskom sporu morati počesovati Lige Naroda.

Sastanak Male Antante. — održan je u Konaku i stigao je 29. o. m. u Beograd. Ministri spoljnih poslova Male Antante sastali su se da raspravljaju o stvarima međunarodne političke položaja, a koga je ovih svih mrač država.

Litva i Poljska. — Između Poljske i Litve vode se već od nekog vremena o Konavu pregovori za rješenje onog nevladivog spora. Ne pređe pa danas ili progovori nego preklinuti Poljski delegati zaustavili svoju domovinu, da se u njoj ne vakeš poštuju na rukama, da u njoj bez zagađenja približiti svemu ono što je u vlasti talijanske vlade, da ugovoriti s vlastima prijedloge, ako se ne mogu dobiti u Italiji predočiti izvještaj o političkoj položaju, a koga je ovih svih mrač država.

Ugovor između čehoslovačke i Sovjetske.

Londonski čas Dnevni Tvorac javlja, da u

naknadnim vremenskim biti zaključen jedan

uzgovor između čehoslovačke vlade i So-

vjetske kojim će se stvoriti takve diploma-

tske kaze, kao sto postoji između Sovjet-

skog i Franuske.

Njemačka štampa u Poljskoj. — O sljedećom razvitiu njemačke života u Poljskoj, najbolje svjedoči broj periodičnih listova, koji je u njemačkoj knjizi izdane u teritoriju Poljske. Njihov broj iznosi 103. Od tih broja izlaze 15. u Poznjanju, 13. u Lodzi i Katowicama, 11. u Bielsku, 8. u Bodrosti, 3. u Lesku, Tisicu i Kepnu, pa 2. u Krakovskoj Huji i Lvovu i po 1. u tri drugi gradovi. U svakom od tih gradova stalno doći, da će njime biti zadovoljen ne samo Turska i Italija, nego i sve ostale države, jer će svaka talijansko-turska sporazuma biti odzvanje drugoj.

— Isti tako biće imalo biti sa doktora do tega sporazuma Između Grčke i Italije. Grčka pak nastoji doći do sporazuma s Turskom, tako da BiH, Grčka i Turska bude jedna za drugu prvo vezane.

Vrijeme Lige Naroda. — sastaje se 14. januaria. Na dnevnom redu imade 30. tečaja.

Na najvećim zadržanjima otkriva se, što će izvještaj očitko tražeći gledate kriomne

Litev i Poljske, a otkriva se i jedna važna izjava Rumunjske, i neko isključivo, da će se posvetiti riječi i o pitanju Pončića na predlog Austrije.

Njemačka i Franuska. — Njemački ministar vanjskih poslova dr. Stresemann izjavio je dne 8. o. m. u Mainzu jedan govor, u kojem je naglasio, da njemačka republička danas ne goji nikakvog neprijateljstva prema Francusku. Franuska se ne može bojati nekih tajnih namjera Njemačke. Sav njemački narod i sva njemačka politika treba je što boljim i sednolijepim odnosima s Francuskom.

Zakon o jugoslovenskom državljanstvu.

— Dne 9. o. m. prihvatala je bosanskohercevska Skupština novi zakon o jugoslovenskom državljanstvu. Po tom novom zakonu može postati jugoslovenski državljan svaki Šešin, Hrvat i Slovenc, bez obzira na to koliko godine preduha u Južnoj Evropi. — Oni, koji su drugu narodnosti mogli dobiti jugoslovensko državljanstvo, započeli svoj rad oko znanstvenoga izražavanja.

Bojevi između Kine i Japana. — Incident, koji se je dogodio nedavno između japanskih i kineskih četa u jednoj kineskoj luci, razvio se je u pravoj rat. Prošle sedmice prošlo se da na krajnjem istoku dosta krv. Naročito su u bojenu mnogo iznenadili Japanci. Kinez su ubijenog mnogo više nego što ih je bilo.

(Nastavak 19.)

Nakon se ipak ču nekakav odgovor. — Hal! Hal! — sušnjeđu je u mikrofonu više njegovo glave.

— To govorit — pitao neko s one strane mora.

— Barizon odgovor: — Brodolomac sam s nastradljavog parobroda "Floride". Sad se užalizam u nepriznatosti ladiji sred Sarskog mora. Jo li je to stacija Guantanomo?

— Jes! glasnik kratak odgovor. Sto ste ono rekli?

— Brodolomac sa "Floride": Božo dragi!

— Već vam svij držala za izgubljene. Koliko vam ih?

— Traje... Gospodica Dora Lawrence,

— Sve mogući Božo! A otac joj, gospodin Lawrence, očajava. Tko je još?

— Naučnik policije Tompson...

— Iko još?

— William Barizon...

— Sto? Onaj ubojica.

— Sto je više govorio, to je stacija Guan-

Domaće novosti

Mnogobrojne obitelji i porezi. — Kaško smobili viči javili vlasta da je održana, da obitelji, sa velikim brojem članova, ne plaćaju neke poreze. Ta odredba stupa na snagu sa danom 1. jula ov. god. Tako će tako dana mnoge obitelji u Italiji prestati plaćati izvještajne poreze državne i općinske. Bit će oprostene od mjesnih poreza, kao obiteljske takse, staninarske poreze i takse za ovlastinice (patente) te od dječkih i osobnih poreza, kao lične dohotarne (trećezhe mobile), zemljaričke, kućarne i ženljinske prihoda, a biti će potpuno oprostene i od školskih akusa.

Otih tih poreza i taksa bit će oprosteni svim civilnim i vojnici državni činovnicima i penzionicima, svim onim koji zavisi od sačinjopravnih i parastatinskih ustanova, koji imaju o svom teretu 1 ili više djece, ali i u službi njihovih državnih i privrednih službi, koji nisu ni u državnoj službi niti sužiči kačje mjesne ustanove, a imaju 10 ili više djece, ili su imali 12 djece talijanskih državljana, od kojih ih je ostalo još 6 u njihov teret.

Ova zdravstvena stjecjalna obreluda biti će primjerom mnogim političkim i znanstvenicima, koji se bave socijalnim i međunarodnim povezivanjem, a sasvim u njima talijanski državljani znati će o svim novim mjesnim i državnim ustanovama, a ovi su svi učinjeni slični.

Snijeg u Istri. — Ove godine kao da je u istoj godini slijedilo dvije pruge, a u drugoj, da se vratilo snijeg. — Snijeg je padao i došao u Istri, a u vlasti dječje i djevojčice, s kojima se ne mogušno oprostiti osobno. — U duhu uvijek s vama vaši

Demografska statistika istarske pokrajine. — Mjesec marta rođeno je u istarskoj pokrajini 853 djece; mjeseca aprila 761 djejecti; umrlo je u marta 406 stanovnika; u aprili 413 stanovnika. — U martu sklopljeno je 89 brakova; u aprili su sklopljena 104 brakova.

U arsenalu Juliske Kraljice izgraditi će se 4 ratna broda. — Nedavno se je u Senatu raspravljalo o talijanskoj ratnoj mornarici. Tom je prilično veliki brodovi. — Novine sada javljaju, da će i brodogradilište u Julijskoj Kraljini dobiti doskora od ministarstva mornarice govorio o gradnji novih ratnih brodova. — Novine sada javljaju, da će se u Trstu i u Puli izgraditi za ratnu mornaricu i podmornice i jedan krišt.

Osobna vijest. — Uime moje i moje obitelji zahvaljuju se našim državljanim svim našim dobrim ljudima, koji su mi pomogli na bilo koji način za moje seljenje iz nezaboravnog Gradsela. Sajtimo ovim putem tipu moj pozdrav svima, a osobito pak onima iz Gradsela i Butonage te blize i daljnje okolice, s kojima se ne mogušno oprostiti osobno. — U duhu uvijek s vama vaši

Ribaric Ivo, uručili i obitelj.

Koparski porezni ured. — U zadnjem se je vrijeme govorilo, da će iz Kopra biti preprečen porezni ured. Kako doznajemo to se neće dozvoliti, nego će se ovi ostati po starom.

Marsinski sajam u Buzetu. — Na zadnjem marsinskome sajmu u Buzetu proglašeno se doista blagaj. Seljaci gome na svim pogomima svoje blago, jer se po seljicu vješt se osjeća velika nestasnost novaca. To je sada poslijedica lanskih velikih srušenja. Blago se dozvoljava da se pojednostavi. — Volovi su bili po L. 320.-340. kg žive i krave po L. 240.-290.; tetab po L. 525.-540.; svinje od 100 kg do džekova po glavi. — Slijeno je bilo po 27 do 39 kvara kvintal. — Iduci će se sajmu održati 18. maja.

Vjenčanje. — Dne 12. maja vječadali su se gospodjica Marija Banko, nečakinja večer, Don Baniko, iz Sv. Ivana od Storne i g. Anton Stipanić iz Badernie. Neka bi ovom našem mladom paru bio zajednički život vječno sretni i blagoslovjen.

Naša nova adresa. — Istarska Rijeka je nedavno izselila iz svojih dosadanjskih prostorija. Naši uredi načinje se sada na "Piazza Oberdanu u Kneževu broju 1 u drugom katu. Javljavamo svima, da se od sada na unapred sva pisma i druge poštanske poštice za našu listinu smatati na ovu adresu: "Istarska Rijeka" — Trieste — Piazza Oberdan II.

Pozdrav župnika. — Moje mili bivši župnik, koji su mi prigodom mog odjeku izakazali najveći ljudi i koji me imaju još uvijek u dobroj uspomeni, najsređnije pozdravljaju. Draži Vas Bog stari i branio!

Ivan Gabrijelij. — župnik, Beršev-Vodjinić, p. Ivankovo, Slavonija-Jugoslavija.

da vratiti. Ako još niste nikada čuli govoriti o nastradanim ljudjima u Sarčaskom moru, pitajte koga starje mornarica. On će vam o tome pričati kojetu.

— Nekat! Recimo, da je vje ovo, što vi biste pričate živu istinu, što da se nečini, da vam se ponovite?

— Zgodne izdesene ljudi mogli bi zaciđeti do predo da pris. Nekat, ali nastiga alga nije tako crvasta, da je ne bi moglo probiti. Kakva piha paru pripravstenu o klijun brodu mogla bi da prekrije do prvih korita ladija, muka se protisne medju njih, dok nisu nadje. Točka našeg pobuđa, što sam vam je već napomenio, bit će da je samo približna, budući da neću da vratim pravu.

— Koga da obaviještim?

— Izvajprijeko gospodina Lawrencea, Forb može svaki čas da izvrši svoju prijetnju. Da to je vje s gospodnjem Dorom, Da to je no doći, bude li meni moguće, da ga spriječim, o tome blistite uvjereni, ne ja sam za sada njegovoj vlasti, njegov zarođenik. Poduzeti neću mrija nista, da neću u pomoći koji je dobro, da neću u pomoći kojemu je dobro.

— Koga da obaviještim?

— Izvajprijeko gospodina Lawrencea, Forb može svaki čas da izvrši svoju prijetnju. Da to je vje s gospodnjem Dorom, Da to je no doći, bude li meni moguće, da ga spriječim, o tome blistite uvjereni, ne ja sam za sada njegovoj vlasti, njegov zarođenik. Poduzeti neću mrija nista, da neću u pomoći koji je dobro, da neću u pomoći kojemu je dobro.

(Slijedi.)

Franina i Jurina

Fr.: Svi mi govore, da ono ča smo mudi neki dan povedali od onega Londonderi, da je joko lepo i pametno.

Jur.: To se zna, da je.

Fr.: Kako ono mora biti lepo! Svi pržuni zapriči, nigrere nikakovega straha, da će te ki napast ale raniti! Ni da će ti ki za tete ti pak ko drugo zlo storiti! To je prava kulturnata, ona vredi više nego sve čakuli i trumbetanja, ukej ke je puno dimala i jako malo pograži. Nego povei mi, kavka je ta zemlja — ta Danska?

Jur.: Kakova je? Onakova je, kakovu su ju ljudi napravili. Prej sto let bila je pusta i napol' divlja, nis' bi bilo na njoj — mizerija! A da ju sada vidiš! To ti je pravi raj zemaljski. Ca se god more čovik smislet, to ti oni ljudi zvuk vanku zrize zemlji. Vavek va njoj kopaju. Vavek va njoj mešaju. Ni kutica ni na njoj, ki ni obdelan, nit je na svete ploda, kega njim ona ne dava.

Fr.: Imet te je blagač, ča ne?

Jur.: Kako mirava! Tu su ti vele kravi, tu gospodski voli, tamu tusti prasci, a kokosi, mali moji, — mala peščava more. I sve neke hele kokosi, ke davaju puno jaj, i te jača ti gredju po celen svete. Na stotinu milijuna!

Fr.: Aj stroka!

Jur.: Ja ma nesamo jaja, nego i sve druge stvari! Da ti viđiš one njihovne silne makini! Čad go njise se smisli, sve stavljaju te ma makini: i čoveka s Kunfinu na straže, baš ona koko, kako ga je sjećao pušti. Lepo mu je zahvališ i odahva su sli mirno spati.

Fr.: Ma ča ni mogal pobě, Bog ga videl!

Jur.: Ti govorim, da se j' opnut manjipilo, pak je svet bil pošteneji. Nego Bog je veljek...

Fr.: Je, hvala mu budi!

Jur.: I tako ti jedan dan pride drugi befe, neke se onega čoveka s Kunfinu pusti s pržuna valje vanka, zač da se j' našal pravi tati, ki je oni befe ukral. On da je posensega nedužan.

Fr.: Baš mi je drogo!

Jur.: Fanat ga j' malo ošpotil i rekao mu: zač se ni branil, kada ni ukrusal! A on čovek s Kunfinu mu je odgovoril, da bi se bil branil, ma da ih on od prokura tako vršiš na njega i takto tvrdio dokazeval, da je baš on ukral oni befi, da je našada i sám pomislio, da morda on od prokura ima koliko i pravo. Vej si ga!

Fr.: Te je malo spušno, ma je i malo istinstvo. Viši puti ti albuskati napuni glavu, da no znaš, si l' na nebe al na zemlje.

Jur.: Ter je tak!

petjali jednega i stavili ga pod ključ. Fanat se j' jako začudil, kada ga je videl, zač ga j' poznaval. To da j' neki s Kunfinu, čovek, za koga bi bili svi stavili ruku ozanj, tako su ga stimali. Pak na; najednaput se j' nestal va pržune, zač da je nekemu belukral.

Fr.: Poškej, da te neće pitam...

Jur.: Čes pokle, pusti me, da zvrišim. Ta čovek s Kunfinu bil je tako stresačen, da se je našada i samemu fantušmil. Daval mu je bojie ist i tabuka, ma po noći ga j' moral stražit s puškom na ramenu, zač je takov bol befe!

Fr.: Vrag zel i befe i ki ga j' jedanput zmisli...

Jur.: Jednu večer bil je u Kastevu tanac, a ti znaš, kako su Kastevci nemi za tanecem...

Fr.: Morda i koliko previše.

Jur.: Fanat, nem za tuncem, žena mu još nema, a heč najmenja — ča ča, ne će, pride ti on onemu brižnjemu pržnaruvi sa tanicu i refe mu: —

Cujete, kume, ja him rad Šal va grad može potancan, to će re — ne ja, ne moja heč. Biti vi bil tako dobar, pak že ovu pušku na ramie i stavili se pred pržun aptak, dokle se ja vratim? — Dragar volje, rekai mu je on brižnjica, že je pušku i stavili se je pred pržun aptak, i takto ti je on celo može straži — sumeg sebe.

Fr.: Ma ča mi to povedeš?

Jur.: Pravu istinu! Kada j' bilo drugi dan jučko, pride fanat, i najde onemajučega čoveka s Kunfinu na straže, baš ona koko, kako ga je sjećao pušti. Lepo mu je zahvališ i odahva su sli mirno spati.

Fr.: Ma ča ni mogal pobě, Bog ga videl!

Jur.: Ti govorim, da se j' opnut manjipilo, pak je svet bil pošteneji. Nego Bog je veljek...

Fr.: Je, hvala mu budi!

Jur.: I tako ti jedan dan pride drugi befe, neke se onega čoveka s Kunfinu pusti s pržuna valje vanka, zač da se j' našal pravi tati, ki je oni befe ukral. On da je posensega nedužan.

Fr.: Baš mi je drogo!

Jur.: Fanat ga j' malo ošpotil i rekao mu: zač se ni branil, kada ni ukrusal! A on čovek s Kunfinu mu je odgovoril, da bi se bil branil, ma da ih on od prokura tako vršiš na njega i takto tvrdio dokazeval, da je baš on ukral oni befi, da je našada i sám pomislio, da morda on od prokura ima koliko i pravo. Vej si ga!

Fr.: Te je malo spušno, ma je i malo istinstvo. Viši puti ti albuskati napuni glavu, da no znaš, si l' na nebe al na zemlje.

Jur.: Ter je tak!

IZ PAZINSTINE

Maj i hapšenje,

Kao i po ostaloj Istri, tako je i kod nas običaj, da so u noći preve nedjelje majki kuće djevojaka zelenjom i cvijećem. Mladici se veselo maju najviše zlog tegom tom prigodom okite prozore i vrata svojih druga. Osim toga običaju se to noći i pred crkvom dignuti jedan okišeni stup tukovani smjeh na čast Majke Božje.

Sličan postup postavili su uz crkve, ove godine, u noći preve nedjelje majki mlađi iz Cerovlja. Život je bio okišen, a na vrhu je imao talijansku zastavu.

Kad su ujutro mlađice, koji postavile stup, došli pred crkvu, opazile, da je stup oboren da je zelenje i cvijeće potrgano, a zastava je nadjevana razgranata i zamazana. To je uzbunjeno mlađice, koji su "maj" podigli.

Odoso karabinjerima. Karabinjeri dodjeliše na mjesto, gdje je "maj" bio i konstabil, da je zastava raztragnuta i zamazana. Razpitaše se odmah za krijet i sumnja pada na Petra Matijaseča, čovjeka od 30 godina, koji stanuje odmah u crkvi.

Matijaseč je već bio s blagom u uspije. Karabinjeri ga odmah potražili i uspiješe. On je stvar priznao, ali nije kazao zasto je zastava raztragnuta. Dne 7. maja on je odveden iz Cerovlja u pazišni zatvor.

Dogodaj je ovduče posebno poslavljen utiski. Govori se, da će Matijaseč biti strogo kažnjjen. — ah —

Knjiljevost

RADETICEVA KNJIGA „KAD SE UŽGE MLJEVA KRVA I LERITIKA“

Danak je u Rijeci već punim pravom kažati da je Radećeva knjiga istarskih prijatelji, neki se užge mljeda krv, doživjeli u maliči. Tu našu tvrđuju teme: Radećevi vise činjenice. U prvom radu viđimo se knjiga mlađe rasprodaje, na kojoj stvaraju bezbjedne narodne slike i naših istarskih sebi, jer svih hoće i učiti i naučiti na Hrpu knjigu. Osim toga je i ova knjiga o ispljuvanju klijevi kritika, Radećev je dobro knjigu pečala. Da je tako, vidi se i u sljedećem članku, ali je Radećevu knjigu napisao za-odjavnik "Južnog Istre" Ljutzen, ugarski književnik Andrije Milinović.

A vremensku vlastite knjige, i uogledno, vlasti vremena, vlastite knjige, koja izdaje na našem svaku knjigu, koja izdaje na našem jeziku, je malo dodjedaj skoro kao u hrvatsko vremenu, a ako je pisanja iskrešljivo, čisto i vješto. Ernest Radetić, omladi je počeo u ovim našim stranama, ali tada više u onom dijelu našega naroda, koji nam je čeoš na jeziku, a o kojem naznamo, da je straži malo — mediju Istranima, načinio u zapadnoj Istri, gdje je najviše raspršena Istarska Riječ, iz koje su i preve stampane ove ljetne priče. Iz Radećevih priča stari samo velika ljubav za onaj svijet, tamo. Takovery ljubav može osjetiti u kolikoj mjeri onaj, koj je ondje rođen i ostarao, spraviti baderljin, rupenjem oliti učinjak, ki doljno pozna sve one sjorsantije (župnike), sknje i knjeticne, smučnice seljake i svi oni srušničini, kojih nije uspijele do steće barem jedan par volova i prilične šume i vinograda, skoči je edil po onih pustih prižnji ili je slušal da narod povida pod hadom... U koga je toliko riječi, pog i toplog stvara onaj kraj i narod, kao u Radetiću. Omladi nije čudo, ako se za njega izbjegavaju njegovi čitatelji, da je u njega zlatino, pero i da edin nežinu pri povidi tako lipo povidati kao on...

U prvoj zbirici, sabrano je Radećevi dijely već! Kad se užge mljeda krv i "Dijete ljubavi" i sedam manjih priča, od kraljevih načijih do "Srotinjan". "Nasna učiteljica" i "Badnje veče", ali se iz svega vidi, da Radećevu bude uspijevaju veće priče, jer on voli da se raspravio i najbolje su mi stranice, na kojima pričajuće crte i što je još bolje — slika (slika, da se sjorsantija "opravijo" i prati te) leđna, str. 85, ili na str. 86, kad se zabavlja s djetetom sklanjajući ga po podbradku. Imade takovih slika više, ali nikada ih ne može biti previše. Po naslovu preve priče, po kojoj je dobila ime cijela zbirka, moglo bi se pomisliti, da su to priče, u kojima se slavi, raspolaganost ili barem žegod učinkoviti. NI GOVORNI! Autor priznaje pravo mladog krvlji, koja joj je dođa Bog, i to je sve. Knjiga je urešena sa više slika, a umjesto predgovora, napisano je "Dijete riječi" uvođenja. Barbara Rik (Katalinje-Jeretov), knjiga je izdatla "Istarska Riječ" u Trstu i sva je prilikom, da će ovu prvu stigjeti drugi, u kojima će mlađi autor još viso nastojati, da bude prirođan i vjerovan, kao što je već u ovom iskrešljivo.

And. M.

DVA NOVA LISTA ZA SELJAČKI NAROD

Vidovječev "Povjesnički" i Etički Pokret u Sarajevo osnovao je dva lista za seljaci narod: "Kultura Selca" (Stampa se latinski), i "Napredak Selca" (cirilicom). Prvi broj "Kulture Selca" izlazio je na 32 stranice revnogolik obliku, ilustriran krasnim slikama, iz sadržaja ovog časopisa, a osobito iz ugodne riječi, iz pera, vodjice pokreta g. Milenko Vidovječ, razbavile su da obuhvaće vaskolik život seljacičkog naroda: po-vječni, gospodarski i hrvatski. Prosvjetno i kulturno djelovanje Vidovječevog Pokreta sa ovim listovima prenose se i na selo. Pokret je uzeo selo za zadanicu ne samo borbu protiv neupisnenosti posredstvima svojih kluhova, i tečajeva nego i obvezivanje seljacičkog naroda u svim pitanjima njegovog života, a osobito dužnost pribavljanja i opremljavanje našeg čovjeka, "akultura Selca" i "Napredak Selca". Izlaze početkom svakog mjeseca, a godišnje je pretplata, kako za jedan tako i za drugi list Din. 40. — Uredništvo i uprava nalaze se u Sarajevu. Kralja Aleksandra ul. br. 113.

Fr.: Ni pulicaja ni robi?

Jur.: Ugoni si samo napol'. Pulicaja ni našal, ma j' našal svu svoju robu, do zadnje dlačice i baš onde, kada ju j' pustil.

Fr.: Kako to — ljudi Božji!

Jur.: Tako! Ni tamo ne znaju ljudi za tatariju. Tamo moreš ti i po noći putist svu vrata, optipa, i nijedan ti neće vlasa taknuti.

Fr.: Ma kakovu si ti ljudi tamo! Ča ni omi ne piju?

Jur.: Morda i piju, ma ne va glavu, kako neki naši rafkalasi! A ča se čudi?

Ter su nekada i pui nas ljudi ostavljali otprta vrata i nikad ne bi nijam niš poftalo. Ma va ono vreme se je manje pilo.

Fr.: Ma pržuni je vavek bilo.

Jur.: Je, ma su malo rabili: samo za vagabundi i armajnjeri iliti lantrovci. Tako j' bilo i po Kastavcine, dokle se ni ovako strašno pofolelo piti.

Imeli su Kastevci pržun i fanta, ki ga j' čuvat, a ja ne znam, zaš su ga piačali, zač va pržune ni već let i let bilo nijednega. Jedan dan su vendar pre-

petjali jednega i stavili ga pod ključ. Fanat se j' jako začudil, kada ga je videl, zač ga j' poznaval. To da j' neki s Kunfinu, čovek, za koga bi bili svi stavili ruku ozanj, tako su ga stimali. Pak na; najednaput se j' nestal va pržune, zač da je nekemu belukral.

Fr.: Poškej, da te neće pitam...

Jur.: Čes pokle, pusti me, da zvrišim. Ta čovek s Kunfinu bil je tako stresačen, da se je našada i samemu fantušmil. Daval mu je bojie ist i tabuka, pak že ovu pušku na ramie i stavili se pred pržun aptak, dokle se ja vratim? — Dragar volje, rekai mu je on brižnjica, že je pušku i stavili se je pred pržun aptak, i takto ti je on celo može straži — sumeg sebe.

Fr.: Ma ča mi to povedeš?

Jur.: Pravu istinu! Kada j' bilo drugi dan jučko, pride fanat, i najde onemajučega čoveka s Kunfinu na straže, baš ona koko, kako ga je sjećao pušti. Lepo mu je zahvališ i odahva su sli mirno spati.

Fr.: Ma ča ni mogal pobě, Bog ga videl!

Jur.: Ti govorim, da se j' opnut manjipilo, pak je svet bil pošteneji. Nego Bog je veljek...

Fr.: Je, hvala mu budi!

Jur.: I tako ti jedan dan pride drugi befe, neke se onega čoveka s Kunfinu i takto se j' našal pravi tati, ki je oni befe ukral. On da je posensega nedužan.

Fr.: Baš mi je drogo!

Jur.: Fanat ga j' malo ošpotil i rekao mu: zač se ni branil, kada ni ukrusal! A on čovek s Kunfinu mu je odgovoril, da bi se bil branil, ma da ih on od prokura tako vršiš na njega i takto tvrdio dokazeval, da je baš on ukral oni befi, da je našada i sám pomislio, da morda on od prokura ima koliko i pravo. Vej si ga!

Fr.: Te je malo spušno, ma je i malo istinstvo. Viši puti ti albuskati napuni glavu, da no znaš, si l' na nebe al na zemlje.

Jur.: Ter je tak!

Fr.: Ni pulicaja ni robi?

Jur.: Ugoni si samo napol'. Pulicaja ni našal, ma j' našal svu svoju robu, do zadnje dlačice i baš onde, kada ju j' pustil.

Fr.: Kako to — ljudi Božji!

Jur.: Tako! Ni tamo ne znaju ljudi za tatariju. Tamo moreš ti i po noći putist svu vrata, optipa, i nijedan ti neće vlasa taknuti.

Fr.: Ma kakovu si ti ljudi tamo! Ča ni omi ne piju?

Jur.: Morda i piju, ma ne va glavu, kako neki naši rafkalasi! A ča se čudi?

Ter su nekada i pui nas ljudi ostavljali otprta vrata i nikad ne bi nijam niš poftalo. Ma va ono vreme se je manje pilo.

Fr.: Ma pržuni je vavek bilo.

Jur.: Je, ma su malo rabili: samo za vagabundi i armajnjeri iliti lantrovci. Tako j' bilo i po Kastavcine, dokle se ni ovako strašno pofolelo piti.

Imeli su Kastevci pržun i fanta, ki ga j' čuvat, a ja ne znam, zaš su ga piačali, zač va pržune ni već let i let bilo nijednega. Jedan dan su vendar pre-

petjali jednega i stavili ga pod ključ. Fanat se j' jako začudil, kada ga je videl, zač ga j' poznaval. To da j' neki s Kunfinu, čovek, za koga bi bili svi stavili ruku ozanj, tako su ga stimali. Pak na; najednaput se j' nestal va pržune, zač da je nekemu belukral.

Fr.: Poškej, da te neće pitam...

Jur.: Čes pokle, pusti me, da zvrišim. Ta čovek s Kunfinu bil je tako stresačen, da se je našada i samemu fantušmil. Daval mu je bojie ist i tabuka, pak že ovu pušku na ramie i stavili se pred pržun aptak, dokle se ja vratim? — Dragar volje, rekai mu je on brižnjica, že je pušku i stavili se je pred pržun aptak, i takto ti je on celo može straži — sumeg sebe.

Fr.: Ma ča mi to povedeš?

Jur.: Pravu istinu! Kada j' bilo drugi dan jučko, pride fanat, i najde onemajučega čoveka s Kunfinu na straže, baš ona koko, kako ga je sjećao pušti. Lepo mu je zahvališ i odahva su sli mirno spati.

Fr.: Ma ča ni mogal pobě, Bog ga videl!

Jur.: Ti govorim, da se j' opnut manjipilo, pak je svet bil pošteneji. Nego Bog je veljek...

Fr.: Je, hvala mu budi!

Jur.: I tako ti jedan dan pride drugi befe, neke se onega čoveka s Kunfinu i takto se j' našal pravi tati, ki je oni befe ukral. On da je posensega nedužan.

Fr.: Baš mi je drogo!

Jur.: Fanat ga j' malo ošpotil i rekao mu: zač se ni branil, kada ni ukrusal! A on čovek s Kunfinu mu je odgovoril, da bi se bil branil, ma da ih on od prokura tako vršiš na njega i takto tvrdio dokazeval, da je baš on ukral oni befi, da je našada i sám pomislio, da morda on od prokura ima koliko i pravo. Vej si ga!

Fr.: Te je malo spušno, ma je i malo istinstvo. Viši puti ti albuskati napuni glavu, da no znaš, si l' na nebe al na zemlje.

Jur.: Ter je tak!

Fr.: Ni pulicaja ni robi?

Jur.: Ugoni si samo napol'. Pulicaja ni našal, ma j' našal svu svoju robu, do zadnje dlačice i baš onde, kada ju j' pustil.

Fr.: Kako to — ljudi Božji!

Jur.: Tako! Ni tamo ne znaju ljudi za tatariju. Tamo moreš ti i po noći putist svu vrata, optipa, i nijedan ti neće vlasa taknuti.

Fr.: Ma kakovu si ti ljudi tamo! Ča ni omi ne piju?

Jur.: Morda i piju, ma ne va glavu, kako neki naši rafkalasi! A ča se čudi?

Ter su nekada i pui nas ljudi ostavljali otprta vrata i nikad ne bi nijam niš poftalo. Ma va ono vreme se je manje pilo.

Fr.: Ma pržuni je vavek bilo.

Jur.: Je, ma su malo rabili: samo za vagabundi i armajnjeri iliti lantrovci. Tako j' bilo i po Kastavcine, dokle se ni ovako strašno pofolelo piti.

Imeli su Kastevci pržun i fanta, ki ga j' čuvat, a ja ne znam, zaš su ga piačali, zač va pržune ni već let i let bilo nijednega. Jedan dan su vendar pre-

petjali jednega i stavili ga pod ključ. Fanat se j' jako začudil, kada ga je videl, zač ga j' poznaval. To da j' neki s Kunfinu, čovek, za koga bi bili svi stavili ruku ozanj, tako su ga stimali. Pak na; najednaput se j' nestal va pržune, zač da je nekemu belukral.

Fr.: Poškej, da te neće pitam...

Jur.: Čes pokle, pusti me, da zvrišim. Ta čovek s Kunfinu bil je tako stresačen, da se je našada i samemu fantušmil. Daval mu je bojie ist i tabuka, pak že ovu pušku na ramie i stavili se pred pržun aptak, dokle se ja vratim? — Dragar volje, rekai mu je on brižnjica, že je pušku i stavili se je pred pržun aptak, i takto ti je on celo može straži — sumeg sebe.

Fr.: Ma ča mi to povedeš?

Jur.: Pravu istinu! Kada j' bilo drugi dan jučko, pride fanat, i najde onemajučega čoveka s Kunfinu na straže, baš ona koko, kako ga je sjećao pušti. Lepo mu je zahvališ i odahva su sli mirno spati.

Fr.: Ma ča ni mogal pobě, Bog ga videl!

Jur.: Ti govorim, da se j' opnut manjipilo, pak je svet bil pošteneji. Nego Bog je veljek...

Fr.: Je, hvala mu budi!

Jur.: I tako ti jedan dan pride drugi befe, neke se onega čoveka s Kunfinu i takto se j' našal pravi tati, ki je oni befe ukral. On da je posensega nedužan.

Fr.: Baš mi je drogo!

Jur.: Fanat ga j' malo ošpotil i rekao mu: zač se ni branil, kada ni ukrusal! A on čovek s Kunfinu mu je odgovoril, da bi se bil branil, ma da ih on od prokura tako vršiš na njega i takto tvrdio dokazeval, da je baš on ukral oni befi, da je našada i sám pomislio, da morda on od prokura ima koliko i pravo. Vej si ga!

Fr.: Te je malo spušno, ma je i malo istinstvo. Viši puti ti albuskati napuni glavu, da no znaš, si l' na nebe al na zemlje.

Jur.: Ter je tak!

Fr.: Ni pulicaja ni robi?

Jur.: Ugoni si samo napol'. Pulicaja ni našal, ma j' našal svu svoju robu, do zadnje dlačice i baš onde, kada ju j' pustil.

Fr.: Kako to — ljudi Božji!

Jur.: Tako! Ni tamo ne znaju ljudi za tatariju. Tamo moreš ti i po noći putist svu vrata, optipa, i nijedan ti neće vlasa taknuti.

Fr.: Ma kakovu si ti ljudi tamo! Ča ni omi ne piju?

Jur.: Morda i piju, ma ne va glavu, kako neki naši rafkalasi! A ča se čudi?

Ter su nekada i pui nas ljudi ostavljali otprta vrata i nikad ne bi nijam niš poftalo. Ma va ono vreme se je manje pilo.

Fr.: Ma pržuni je vavek bilo.

Jur.: Je, ma su malo rabili: samo za vagabundi i armajnjeri iliti lantrovci. Tako j' bilo i po Kastavcine, dokle se ni ovako strašno pofolelo piti.

Imeli su Kastevci pržun i fanta, ki ga j' čuvat, a ja ne znam, zaš su ga piačali, zač va pržune ni već let i let bilo nijednega. Jedan dan su vendar pre-

petjali jednega i stavili ga pod ključ. Fanat se j' jako začudil, kada ga je videl, zač ga j' poznaval. To da j' neki s Kunfinu, čovek, za koga bi bili svi stavili ruku ozanj, tako su ga stimali. Pak na; najednaput se j' nestal va pržune, zač da je nekemu belukral.

Fr.: Poškej, da te neće pitam...

Jur.: Čes pokle, pusti me, da zvrišim. Ta čovek s Kunfinu bil je tako stresačen, da se je našada i samemu fantušmil. Daval mu je bojie ist i tabuka, pak že ovu pušku na ramie i stavili se pred pržun aptak, dokle se ja vratim? — Dragar volje, rekai mu je on brižnjica, že je pušku i stavili se je pred pržun aptak, i takto ti je on celo može straži